

PNDR Sub-măsura 19.2 - ”Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală!”

GALMMV Fișa Tehnică a Măsurii

Anexa nr.14 la Ghid M8/6B

Denumirea măsurii: Investiții pentru acces la transport al comunităților în risc de excluziune socială (în special minoritatea romă) M8/6B

Măsura de sprijinire a infrastructurii rurale mici a fost aplicată în Teritoriul GAL Mara-mureș Vest și în perioada 2012- 2015, nefiind în acest sens o măsură inovativă. Necesitatea implementării ei este dată de nevoia reală de infrastructuri/rețele în întreg teritoriul, componentă esențială a Indicelui IDU/Grad Sărăcie, infrastructuri mici interne UAT-urilor în zonele locuite de populații defavorizate inclusiv populația minorită aflată în risc de excluziune socială. Ca și componentă majoră a strategiei GALMMV 2020, rețeaua de infrastructuri mici, bazată pe reabilitarea componentelor drumurilor comunale este scheletul viziunii de dezvoltare a teritoriului cu abordare de jos în sus (de la infrastructuri la structuri economice), motiv pentru care trebuie să acopere toate zonele speciale /periferice, pentru a crea coeziune, șanse egale de acces la educație, servicii sociale, evitarea marginalizării sociale, în zonele locuite de minorități naționale și în pungile de sărăcie. Măsura se integrează în proiectul global GAL Maramureș Vest țintind susținerea dezvoltării integrate a teritoriului.

CODUL Măsurii: M8/6B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL.

Documente referință EU¹: Fișa măsurii Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale Articolul 20 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 a Parlamentului și Consiliului European:

Context European și Național: Multe zone rurale din Uniune în prezent suferă din cauza tendințelor negative referitoare la dezvoltarea socială și economică, adeseori legate de probleme de îmbătrânirea populației, caracterul îndepărtat al regiunilor, raritatea oportunităților pentru găsirea de locuri de muncă și niveluri scăzute de calitate a vieții. În consecință, măsura susține intervenții în ceea ce privește stimularea creșterii și promovarea sustenabilității socio-economice și de mediu în zonele rurale, în special prin dezvoltarea infrastructurii locale (inclusiv telecomunicații rapide și ultrarapide, energie regenerabilă și infrastructură socială) și servicii de bază locale (inclusiv recreație, sănătate, cultură, acces la Tehnologii de Comunicare și Informații) în zonele rurale precum și prin reînnoirea satelor și activități îndreptate pentru restabilirea și reînnoirea patrimoniului

¹ http://www.madr.ro/axa-leader/leader-2014-2020/fise-template-specifice-propuse-de-ce-utilizate-ca-model-orientativ-elaborare-masuri-sdl/download/1969_2156e98cee569ea863d7f6d60ed7f5a6.html

cultural și natural a satelor și a peisajelor rurale. În Fișa informativă privind programul de dezvoltare rurală al României pentru perioada 2014-2020,² pag.4 se menționează: Aproape 800 de proiecte vor fi sprijinite pentru a îmbunătăți infrastructura rurală la scară mică, **îmbunătățind astfel condițiile de viață a aproximativ 27 % din populația rurală.** Acestea vor include investiții în drumuri locale, șamd.

Context Local: În teritoriul Maramureș Vest (MMV) există pe lângă populația majoritară 88.1% români și minorități naționale, în speță: 1983 romi (4.60%) și 1516 maghiari (3.52%), ucraineni și germani sub 0.02%, cu un total de 3519 locuitori minoritari, echivalentul unei comune mari. În consecință considerăm necesar includerea în SDL a unei măsuri dedicate minorităților pentru a le sprijini explicit la accesul la infrastructuri mici de transport comunal, ținând seama și de gruparea acestora în special în dreapta Someșului (comunele Satulung, Remetea Chioarului și oraș Tăuții Măgherauș), respectiv a concentrării zonelor sărace din zona Codru și suprapunerii acestor teritorii cu arii Natura 2000. În viziunea GALMMV 2020 realizarea unei rețele de transport pe întreg teritoriul MMV pe structura drumurilor comunale existente și pe ideea de integrare și a unor trasee prin zonele Natura 2000 pentru rețeaua GALMMV BikeNET este bază pentru structurile de dezvoltare economică propuse în celelalte măsuri, iar minoritățile și zonele natural defavorizate inclusiv zonele albe ANCOM, trebuie integrate în acesta eco infrastructură: traseele pietonale/trotuare, benzi pentru biciclete șamd.

Corelare cu analiza SWOT și justificarea alegerii măsurii: Măsura țintește SWOT Populație/Puncte Tari: Diversitatea etnică/minoritățile etnice. Teritoriu/Puncte Slabe: calitatea infrastructurilor de transport și lipsa infrastructurilor pentru transport eco (trasee pentru biciclete șamd). Pericolul major apărut ca urmare a amplasării depozitului ecologic Maramureș în teritoriul GALMMV la Fărcașa, probabil generator de trafic greu în zonă, necesită măsuri rapide și active pentru protecția pietonilor, a bicicliștilor și turiștilor, cu rute alternative respectiv drumurile comunale. Prin măsura adecvată zonelor periferice din MMV, locuite și de populații minoritare, comunități sărace, zone cu patrimoniu material și imaterial al minorităților, se extinde aria de acoperire din zonele centrale spre cele periferice astfel încât să se realizeze o rețea integrată a teritoriului pentru o dezvoltare armonioasă, de care să beneficieze cert și locuitorii minoritari.

Obiective de dezvoltare rurală: Măsura contribuie la atingerea obiectivului de dezvoltare rurală art. 4 lit. c din Reg. (UE) nr. 1305/2013: Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectiv specific al măsurii: Investiții în zonele marginalizate/periferice ale localităților: zone locuite de minorități naționale, zone sărace. Se urmărește crearea, îmbunătățirea și extinderea infrastructurilor de acces la transport la scară mică³ în general și la participarea la activități de sport și recreere a grupurilor vulnerabile.

Măsura contribuie la prioritatea P6 - promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, lit b - încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 - Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale, (1) lit. b - Sprijin pentru investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei, din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de Intervenție 6B - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea, în conformitate cu Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura M8/6B - Investiții pentru acces la transport al comunităților în risc de excluziune socială (în special minoritatea romă) este

² http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/country-files/ro/factsheet_ro.pdf

³ http://ec.europa.eu/employment_social/soc-prot/soc-incl/final_joint_inclusion_report_2003_en.pdf

complementară cu măsurile: M7/6B - Investiții în Infrastructuri Mici și potențial cu M4/4A - Investiții neproductive în gestionarea zonei Natura 2000, și M9/6C - Infrastructura de bandă largă în spațiul rural, având în comun același grup țintă format din UAT-uri.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura M8/6B - Investiții pentru acces la transport al comunităților în risc de excluziune socială (în special minoritatea romă) este sinergică cu măsurile: M5/6A - Înființarea de activități neagricole startup, M6/6A - Dezvoltarea de activități neagricole, M7/6B - Investiții în Infrastructuri Mici, M9/6C - Infrastructura de bandă largă în spațiul rural, toate contribuind la prioritatea P6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

2. Valoarea adăugată a măsurii:

Îmbunătățirea Locuirii: Îmbunătățirea infrastructurii de transport va duce la rezolvarea unei părți a problemelor de locuire⁴ și suport pentru regenerarea fizică și economică a comunităților de romi.

Acces la transport⁵ și la rețeaua GALMMV NET: Există o legătură logică între politicile de transport care pot contribui la excluziunea socială sau în facilitarea incluziunii sociale.

Accesul la activități sportive și de agrement: După cum se menționează în Declarația de la Nișa privind caracteristicile specifice ale sportului și funcția sa socială în Europa, accesul și participarea la activități sportive și de petrecere a timpului liber joacă un rol important în asigurarea prevenirii grupurilor vulnerabile devin izolate și în creșterea participării la activități de voluntariat în consecință, are un impact pozitiv asupra persoanelor dezavantajate social, grupuri și zone⁶

3. Trimiteri la alte acte legislative:

Legislație europeană: Regulamentul (CE) nr. 1407/2013; Reg. (UE) nr. 1303/2013; Directiva Consiliului Uniunii Europene nr. 2000/43/CE din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică; Directiva Consiliului Uniunii Europene nr. 2000/78/CE din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă.

Legislație națională: HG nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice; HG nr. 226/ 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală; Ordinul nr. 135/2010 privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private; HG nr. 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului; Legea nr. 50/1991, privind autorizarea lucrărilor de construcții; OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene; OUG nr. 49/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune; Legea nr. 198/2015 privind regimul drumurilor; HG nr. 540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice și a drumurilor de utilitate privată; Legea nr. 30/1994 privind ratificarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale; Legea nr. 33/1995 privind ratificarea Convenției cadru pentru protecția minorităților naționale; Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale; OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare; HG nr. 1149/2002 pentru aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale; HG nr. 1071/2013 privind aprobarea Strategiei Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014 - 2020 și a Planului de acțiuni pe

⁴ http://www.fundatia.ro/sites/default/files/ro_123_studiu_ro.pdf , pag.77

⁵ http://ec.europa.eu/employment_social/soc-prot/soc-incl/final_joint_inclusion_report_2003_en.pdf

⁶ http://ec.europa.eu/employment_social/soc-prot/soc-incl/final_joint_inclusion_report_2003_en.pdf

perioada 2014-2020 pentru implementarea Strategiei naționale; Ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 1540/2007 privind interzicerea segregării școlare a copiilor romi și aprobarea Metodologiei pentru prevenirea și eliminarea segregării școlare a copiilor romi.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiarii direcți sunt: Comunele și asociațiile acestora, conform legislației naționale în vigoare. **Beneficiarii indirecți sunt:** locuitorii zonei pentru accesul la infrastructurile diversificate/dezvoltate, locuitorii comunităților aflați în risc de excluziune socială, în special minoritatea romă.

5. Tip de sprijin:

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții;

6. Tipuri de acțiuni: eligibile și neeligibile:

Sunt sprijinite următoarele acțiuni (eligibile): Construcția, extinderea și/sau modernizarea rețelei de drumuri de interes local, cu condiția ca operațiunile relevante să fie implementate în conformitate cu planurile de dezvoltare a satelor și a serviciilor de bază oferite de acestea, acolo unde există asemenea planuri, și să fie coerente cu orice strategie de dezvoltare locală relevantă; Costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile și achiziționarea sau cumpărarea prin leasing de mașini și echipamente noi; Onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studiile de fezabilitate, vor fi realizate în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd și construcții - montaj și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd simpla achiziție de bunuri;

Acțiuni neeligibile: Cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente „second hand”; Cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu Excepția, costurilor generale definite la art. 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare; Cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane; Cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile; Cheltuieli neeligibile în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume: dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare; achiziționarea de terenuri neconstruite și construite; taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare; în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

7. Condiții de eligibilitate:

- Investiția trebuie să deservească zonele locuite de comunitățile în risc de excluziune socială (în special minoritatea romă);
- Proiectul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin măsură
- Investiția trebuie să fie realizată în teritoriul GAL

8. Criterii de selecție:

Criteria LEADER: -

Criteria specifice măsurii⁷: Număr potențial de persoane în risc de excludere socială deservite;
 Conectivitatea în vederea asigurării legăturii cu principalele căi rutiere și alte căi de transport;
 Rolul multiplu al investiției, în sensul înlesnirii accesului agenților economici, a zonelor turistice,
 a investițiilor sociale, altor investiții finanțate din fonduri europene.

Observație: Punctele 6,7,8 vor fi detaliate în documentele de implementare fără a aduce atingere Art. 49 din Reg. (EU) 1305/2013.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului:

Valoarea maximă a sprijinului este de **28.342 euro /proiect**

- Rata sprijinului public nerambursabil este de 100% din totlul cheltuielilor

10. Indicatori de monitorizare:

Indicatori LEADER: Populație neta care beneficiază de infrastructură;

Cheltuieli publice totale: **56.684 €**

Indicatori specifici măsurii: Număr estimat de proiecte: 2; Km de drum reabilitat pentru pietoni;
 Km de drum practicabil pentru bicicliști.

Aceștia vor fi monitorizați și evaluați în conformitate cu prevederile Art.34 din Reg. (UE) nr. 1303/2013, prin Planul de Evaluare ce va fi elaborat în perioada de implementare.

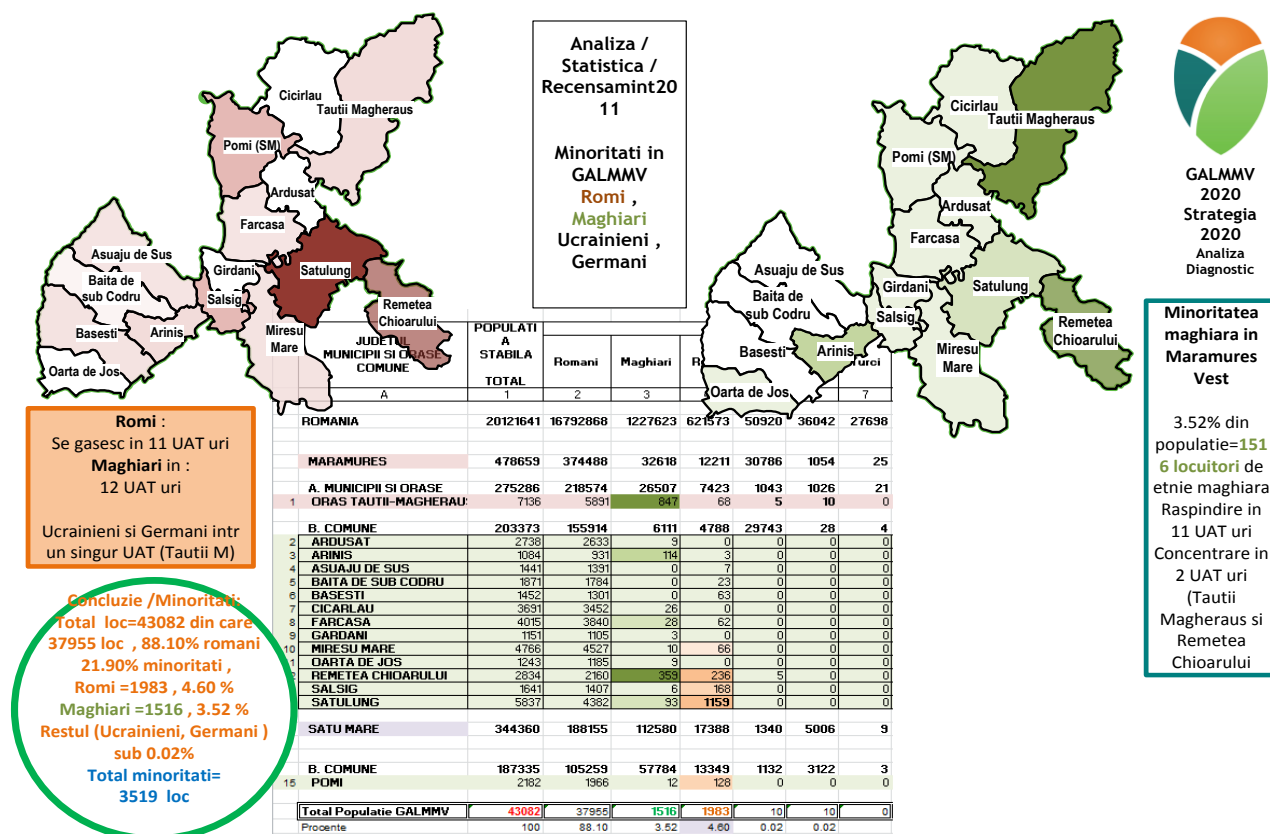

Fig.1. Zone cu populatie cu risc de excludere socială

⁷ http://portal.apdrp.ro/informatii_institutionale_dezbatere_publica_documente_supuse_dezbatarii_publice , Ghid 7.2